

VIGGO OG CHRIS FOR TWEENS

MISJONSKIRKEN
UNG

Lederhefte

Vi håper du og din tweensgruppe vil få stor glede og utbyttet av Viggo og Chris for tweens.

Dette heftet er ment for å hjelpe deg med tweenssamlingene du kan ha rundt hver episode. Vi håper at filmene kan føre til gode samtaler om de store spørsmålene i livet og i troen. Vi vil oppfordre deg som leder til å åpne opp for å kunne stille vanskelige spørsmål. Det kan være like viktig for en tweens å stille spørsmålene sine til noen som lytter, som å få et svar på dem.

Lykke til og må Gud hjelpe og styrke deg som leder for dine tweens!
Tusen takk for den fantastiske jobben du gjør!!

Hjertelig hilsen
Viggo Klausen og Chris Duwe

Er alt relativt?

Episode 1.

Vi lever i en virkelig verden som er slik den er, uansett hva vi tror om den. Tror man at sola er en bløtkake? Vel, det forandrer ikke sola. Ikke alt er relativt, det finnes heldigvis absolutt!

I denne episoden ønsker vi å etablere grunnlaget for hele serien.

Vi ønsker å ha en tilnærming til Gud som viser at vi ikke har en lettvinntro. Derfor begynner vi ikke å fortelle om Gud, Jesus og Bibelen før helt sist i episode 4. Vær tålmodig og gå veien steg for steg. I løpet av hele serien vil vi bygge et godt grunnlag som skal kunne holde stand mot de vanskelige spørsmålene som kan komme senere i livet.

1. Samtaletid:

- *Trodde du at «alt er relativt»? Tror du det nå?*
Om et rom oppleves varmt eller kaldt er relativt, men hvor mange grader det er, er absolutt.
- *Kan du komme på noe som er relativt og noe som ikke er det, slik vi så i filmen?*
Om du liker å sole deg bestemmer du selv (det er relativt), men at sola finnes er absolutt.
- *Kan du komme på flere absolutter; det vil si ting som er som de er, uansett hva vi tror om det?*
Jorda, lufta, sola osv. Hverken materie eller energi kan forsvinne, bare omdannes.
- *Hvorfor er det nyttig for oss at det finnes absolutt?*
Med absolutt får vi en verden vi kan stole på. Hverken sola, jorden eller du forsvinner, selv om noen skulle tro at de ikke finnes. Bare hvis absolutt finnes kan vi finne ut hva som er sant og troverdig, som jo er målet med denne DVDen.

2. Aktivitet:

Forstå ordene «relativt» og «absolutt»

Plasser en gjenstand midt i rommet. Det bør være en gjenstand som kan oppfattes ulikt fra ulike vinkler. Plasser tweensene på ulike plasser der de sitter, står eller ligger rundt gjenstanden.

La hver av tweensene beskrive gjenstanden fra sin plass. De vil nå beskrive gjenstanden forskjellig. Det vil si at opplevelsen av gjenstanden er relativ. Men gjenstanden de beskriver er absolutt.

Samtal om dette til du får et inntrykk av at tweensene forstår forskjellen på disse ordene. Få de til å beskrive ulike ting som er relative og ulike ting som er absolutte. Hva da med påstanden; «Alt er relativt?» Hva mener egentlig den som sier dette? Er det sant å si at ALT er relativt bare fordi vi kan se ulikt på det?

Absoluttvegg: Del ut Post-it lapper og la deltakerne skrive ned ting som er slik de er, og la dem klistre det på veggen. Det er en vegg som ingen kan gå gjennom. Dere kan også spille «Takk Gud, det finnes absolutt!» fra Øystein CD3 mens de holder på med dette.

Spill Memory: Bruk enten et Memory spill eller skriv ut to bilder av hvert barn i gruppa. Kortene legges på et bord med bilsiden ned. Bland godt. Førstemann snur først ett kort og så ett til for å se om de klarer å finne to like. Klarer vedkommende dette, beholder han paret og får prøve igjen. Trekkles to ulike kort legges begge tilbake på bordet og det er nestemann sin tur. Det som skjer er absolutt riktig eller absolutt feil, enten stemmer det eller så stemmer det ikke. Hvis ikke det vi forholder oss til i hverdagen er like absolutt, sliter vi. Tenk å gå inn i en butikk og spørre etter vann og så får du bensin i stedet - fordi det var jo sånn ca. det samme, alt er jo relativt..?!

3. Fordypning:

Heng opp et skilt på veggen ved utgangsdøra der det står: «Alt er relativt!» og et skilt over døra der det står «Det finnes absolutt!» La tweensene velge hvordan de ønsker å gå ut av bygningen. De fleste vil velge å si at døra er absolutt åpen for dem mens veggen ikke er relativ, og du kan ikke bare gå gjennom selv om du synes alt (også veggen) er relativ.

Er noe sant for alle?

Episode 2.

Vi lever alle i den samme virkeligheten og må forholde oss til den og hverandre. Vi kan ikke finne på vår egen sannhet. Men vi kan finne ut hva som er sant fordi det finnes absolutt slik vi lærte i episode 1!

Vær fortsatt litt tilbakeholden med å si at Jesus er sannhet. Vi ønsker å gå steg for steg med tweensene. Selv om du kanskje skulle ønske å si mer om Gud allerede nå, så vær med og etabler disse grunnleggende sannhetene om verden først, fordi de bør være på plass hvis troen på Gud skal bli stødig.

1. Samtaletid:

- *Kommer du på noe som er sant for alle?*
At sola finnes. At Chris ikke er en agurk. At du kan gå gjennom døra, men ikke gjennom veggen.
- *Kommer du på noe som er sant kun for deg?*
Måten jeg er glad i noen på. Hva som smaker godt.
- *Hvordan hjelper det oss i livet at vi kan si at noe er sant?*
Det gir oss trygghet i møte med hverandre og omstendighetene våre. Vi kan snakke sammen, og vite at vi snakker om det samme. Vi kan finne frem til det samme stedet. Vi kan oppdage og beskrive virkeligheten og finne ut av den (grunnlag for vitenskap). Vi kan finne ut hva som er verdt å tro på og hva som ikke er verdt å tro på.

2. Fordypning:

Lag en jordklode av papp med et stort *spørsmålstegn* på. Legg denne på bordet mellom dere; Forestill dere en verden der ingen hadde visst om noe er sant og ingen hadde kunnet stole på at det andre folk sier eller skriver stemmer med virkeligheten. Hva slags utfordringer og problemer ville oppstå?

Lag en jordklode av papp med et stort *utropstegn* på. Bytt den ut med den forrige og legg den i ringen eller på bordet mellom dere. Forestill dere nå en verden der alle hadde beskrevet virkeligheten riktig hele tiden. Det vil si at alle snakker sant. Hvordan ville det være?

Forbered en liten «Fleip eller fakta - konkurranse» der du har fått vite tre ting om en i gruppa og en av dem er løgn. Fortell disse tingene en etter en og få gruppa til å tippe på hva som er sant. Skal vi si i fra når noen beskriver virkeligheten feil, selv om han/hun mener det er sant?

Vi kan ikke mene hva som helst om verden og si at det er sant (verden er for eksempel ikke lagd av ost). Hva hvis vi møter noen som mener at han kan bestemme at verden er lagd av ost likevel? Hvilket spørsmål ville du stilt ham/henne?

3. Aktivitet:

Kims lek

Legg 20 gjenstander på et bord og dekk over (f.eks. en liten ball, saks, klokke, fyrstikkeske, mobil, osv.). Be deltakerne i gruppa om å observere gjenstandene i 30 sekunder. Dekk så til bordet med et klede.

Nå er det om å gjøre for deltagerne å huske flest mulig detaljer om «virkeligheten» på bordet, la de skrive det ned. Hva kan de si er sant om innholdet: Hva var der; hvor mange gjenstander var det? For hvert riktig svar får deltageren ett poeng. De som husker flest ting og er nærmest virkeligheten på bordet, vinner. Du kan gjerne nevne at de ikke beskrev hele virkeligheten. For det var også luft, radiobølger, karbondioksid som vi har pustet ut, lys og mange andre ting der.

Som mennesker kan vi ikke beskrive hele virkeligheten. Vi har ikke alltid funnet «all sannhet». Men vi kan finne «sann sannhet» når det vi finner ut stemmer overens med virkeligheten.

Hvordan kan vi vite hva som er sant?

Episode 3.

Unge mennesker i dag blir presentert for et hav av sannheter; meninger; inntrykk og uttrykk. Men de har ofte ingen god teknikk for å avgjøre hva de skal tro på og ikke.

Vi har nå lært at sannhet er det som beskriver virkeligheten. Derfor kan vi teste om noe er sant: Hvis vi ser at påstanden vi ser på a) henger sammen (gir mening), b) stemmer med virkeligheten og c) fungerer, kan vi si at påstanden er sann.

1. Samtaletid:

- *Husker du sannhetstesten? Hva kan vi spørre om når vi hører påstander om noe?*
Spør om det a) henger sammen (gir mening), b) stemmer med virkeligheten og c) fungerer.
- *Hvorfor er det viktig å finne ut om noe er sant eller usant?*
Fordi det å kjenne sannheten gir visdom og trygghet. For å kunne skille løgn fra sannhet - ikke bli lurt. For å finne ut hva som er verdt å tro på.

2. Fordypning:

Sannhetstesten

Del inn i grupper på 3 og 3. Hver gruppe får 10 ark med påstander: Hver av disse påstandene skal enten passere eller kastes i en av de tre søppelbøttene. Bruk spørsmålene som nevnt i pkt. 1. Blir svaret JA passerer påstanden. Blir svaret NEI må påstanden kastes i den aktuelle bøtten. Krøll arket sammen og hiv det. Bøttene skal markeres med a) henger det sammen? (gir mening?), b) stemmer det med virkeligheten? og c) fungerer det? Det gis poeng for hvert ark/påstanden som er riktig plassert. Noen ark kan havne i flere av bøttene. La tweensene begrunne sine valg.

Noen setninger du kan bruke:

- Å spise egg er en god start på dagen for noen. Derfor bør man spise egg hele dagen. (NEI: A)
- Chris er en agurk (Nei: B)
- Trær kan ikke fly. Chris kan ikke fly. Derfor: Chris er et tre.
(NEI: A/B)
- Oslo er i Sverige. (NEI: B)
- Når du planter en sjokolade i bakken blir det sjokoladetrær av det (NEI: B)
- Det er bra å lyve. (NEI: C – det blir avslørt)
- Det er bra å stjele (NEI: C – du kan havne i fengsel)
- Nazisme er et flott livssyn (NEI: C – samfunnet blir ødelagt)
- Det er aldri lurt å stille spørsmål. (NEI: B/C)

3. Aktivitet:

20 spørsmål

En av deltakerne tenker på en person. De andre kan stille 20 ja/nei -spørsmål for å finne ut hvem det er han/hun tenker på. De må finne det sanne svaret innen 20 spørsmål. Poenget er at man kan finne ut av sannhet og at vedkommende må snakke sant hvis leken skal fungere. Spør tweensene hvordan de ser for seg et samfunn der sannhet ikke eksisterer.

Hvorfor lever jeg?

Episode 4.

Hva er mening med livet? Skal vi finne ut meningen med noe er det lurt å finne ut hvor det kommer fra. Hvis verden vi lever i har sitt opphav i tilfeldighet, uteblir meningen. I denne episoden undersøker vi igjen virkeligheten som vi alle lever i, før vi går til Bibelen. Vi har jo ennå ikke etablert hvorfor Bibelen er troverdig (vår tro verdig). Vil vi finne ut meningen med livet må vi finne ut hvor livet eller verden kom fra.

1. Samtaletid:

- *Hvordan kan vi finne ut meningen/hensikten med noe?*
Finn ut hvor det kommer fra, opphavet.
- *Hvor kom verden fra?*
Fra noen utenfor universet som er veldig intelligent.
- *Hvordan kan vi finne ut meningen/hensikten med livet?*
Finnes svarene hos den eller det som laget verden? Står svarene i Bibelen?

2. Fordypning:

- 1) Vis et maleri (helst realisme, det vil si at man kan se hva det skal være). Spør tweensene hva de ser: La de så fortelle hva bildet forteller dem om kunstneren. Mulige svar kan være: Kunstneren er flink, smart eller opptatt av det som er på bildet. Spør tweensene: Er det noen av dere som tror at kunstneren er en flue? Eller en gris? Ser det ut som kunstverket ble til av seg selv, ved tilfeldigheter? Kan kunstneren oppholde seg i bilde før han lager det? Er det kunstnerens feil dersom noen ødelegger bildet?
- 2) Vis et bilde av jordkloden, av barn som leker eller av flotte dyr: Hva kan vi si om den som har laget dette? Denne kunstneren er flink/smart/dyktig, kunstneren liker farger, er opptatt av ting som lever, mennesker osv. Kunstneren er mektig nok til å lage universet. Spør tweensene: Er det noen som tror kunstneren kan være et menneske? Eller en stjerne? Ser det ut som «kunstverket» ble til av seg selv eller ved tilfeldigheter? Kan kunstneren være i kunstverket før det ble laget? Er det kunstnerens feil hvis noen velger å ødelegge det han har laget?
- 3) Ta frem maleriet igjen, og fortell hvem som har malt det. Ta frem bildet av jordkloden og forklar at siden den som har laget det må ha vært til før universet og er større enn universet, er kunstneren en som de fleste vil kalle Gud. Verden eksisterer fordi Gud ville det. Med våre liv kan vi fortelle hvor bra Gud er: Hvordan vi kan gjøre det? Det skal vi se mer på neste gang.

3. Aktivitet:

Hente-leken

En leder roper ut 10 ting etter tur som skal hentes. 9 av disse finner du på selv. Snakk litt om hva som er meningen/hensikten med de tingene på bakgrunn av hvor de er produsert og hvilken funksjon de har osv. Den tiende tingen er et menneske. Mennesket er lagd av Gud – Gud har meningen for hvorfor mennesket er til.

Kan vi stole på Bibelen?

Episode 5.

Hva med materialismen, ateismen eller ulike religioner? Vi undersøker tradisjonelle sannheter ved å se på hvilke av de store verdensideene og religionene som stemmer mest overens med den virkeligheten vi lever i. Passerer Bibelen sannhetstesten, forresten?

OBS! Denne episoden er den lengste av dem alle (ca. 15 min) og den er spekket med masse fakta som kommer i rask rekkefølge. Vi tror det vil være hensiktsmessig å se denne episoden to ganger, fordelt på to samlinger. Under er det derfor flere spørsmål og mer aktivtstoffsstoff enn på de andre episodene slik at du kan spre dette over to samlinger.

1. Samtaletid:

- *Hvilke metoder brukes for å finne ut om det som står i kopier vi har av gamle skrifter, stemmer med det som ble skrevet i originalen?*
Man ser etter hvor mange år det er mellom når noe ble skrevet første gangen og det eldste manuskriptet som finnes av det samme skriftet.
Man ser etter hvor mange kopier det finnes av det som er skrevet og sammenligner dem med hverandre for å se etter likhetene og forskjellene mellom dem. Jo færre år det er mellom originalen og eldste kopi, jo bedre. Og jo større mengde kopier man kan sammenligne med hverandre, jo bedre.
- *Kan du huske hvorfor vi kan stole på at Det Nye Testamentet som vi har i dag, er slik det ble skrevet for snart 2000 år siden?*
Når vi bruker denne metoden er Det Nye Testamentet veldig godt bekreftet sammenlignet med flere andre gamle skrifter som vi fester tillit til som sanne hendelser i historien, for eksempel «Gallerkrigen» av keiser Cæsar.
- *Kan du huske alle eller noen av de fire STORE spørsmålene som Bibelen gir gode svar på?*
Hvor kommer alt fra? Hva gikk galt? Finnes det en løsning? Hvordan skal alt gå til slutt?
- *Hvorfor er det viktig at personer og steder som omtales i Bibelen også finnes på gamle steiner og i utgravninger (for eksempel Ninive *1)?*
Dette viser at både historiene, personene og stedene i Bibelen fantes i virkeligheten. Ingen personer i Bibelen sier imot det som blir fortalt i Bibelen. Eksempel på dette er at ingen i Jesu samtid sa at Jesus ikke fantes. De gjorde heller som den jødiske historikeren Josefus (*2); å bekrefte at Jesus både levde, døde og at etterfølgerne hans vitnet om Jesu fysiske oppstandelse.
- *Hvis Bibelens oldtidsmanuskripter stemmer med det som står i Bibelen i dag, hva betyr det for den som leser Bibelen?*
Det betyr at vi i dag kan lese nøyaktig det som ble skrevet ned den gangen. For 99 % av det som står i Det Nye Testamentet i dag er det ingen diskusjon om. Ulikhetene i de få versene som diskuteres er av mindre betydning for helhetsforståelsen. Siden mange av forfatterne også skriver om sine egne feil, gjør det tekstene troverdige. Det skjedde virkelig slik det står; siden de som selv skrev ikke prøvde å «forbedre» sin historie.
- *I begynnelsen av DVDen lærte vi at det finnes absolutter: Det som er sant er sant for alle. Vi har nå sett at det er sant at Gud finnes og at han fikk mennesker til å skrive tekstene i Bibelen. Hva kan det gjøre med deg og ditt forhold til Bibelen?*
Diskuter. Bruk gjerne noen av disse eksemplene:
Glede over at Gud bryr seg så mye om menneskene at han forteller om seg selv • Lydighet mot det som står i Bibelen
Trygghet i frelsen (1.Joh.1,9) • Ansvar vi får (for eksempel om å elske vår neste, fortelle hele verden om Jesus osv.)

2. Fordypning og aktivitet:

Dette er den første episoden vi tar frem Bibelen. La oss nå se på det store spørsmålet vi tok opp på forrige samling: Hva er meningen med livet? Gir Bibelen troverdige svar på dette?

Del gruppen i mindre grupper på 3 eller 4 og la de fortelle hva de tror er meningen/hensikten med livet. La de så se etter i Bibelen: Meningen med livet er:

- Mos. 1,27 : Ligne på Gud. Det vil si å være kjærlig, være kreativ, ha felleskap med Gud og gjøre det gode.
- Mos. 2,15 : Ta vare på jorden.
- 5. Mos. 6,5 : Ære Gud og å huske på hvem han er og hva han har sagt.
- Mika 6,8 : Leve slik Gud har sagt at vi skal leve.
- Jes. 58,10-11 og Joh 17,3 : Ha felleskap med Gud.
- Rom. 11,36 : Skapt for å gjøre Gud glad, det vil si «ære» Gud.
- Rom. 12,10 : Skapt for å være glad i andre mennesker.
- Rom. 8,15 : Skapt for å ha et nært forhold til Gud som far.

Sammenlikne de svarene dere hadde før med de som står i Bibelen. Kanskje dere kan finne flere vers som omhandler meningen med livet?

Fortsetter neste side..

Bibelen og sannhetstesten:

Nå skal vi undersøke følgende påstand: «Bibelen er Guds bok.» For å gjennomføre sannhetstesten: Sett frem tre bøtter med tekstene
a) *henger sammen/gir mening*, b) *stemmer med virkeligheten* og c) *fungerer, slik vi viste i episode 3*.

Ta frem Bibelen og si at vi skal teste om denne boken er boken fra Gud.

Hold Bibelen over den første bøtta.

a) Henger det sammen/gir det mening at Bibelen er boken fra Gud?

- *Kan Gud fortelle hvem han er og hva han vil i en bok?* Ja, han er jo Gud.
- *Kan Bibelen som bok være gitt fra Gud gjennom mennesker?*
Ja, Gud viste dem hva de skulle skrive.
- *Kan Bibelen fortelle om fremtiden?* Ja, siden Gud vet hva han skal gjøre.
- *Kan Bibelen gi kunnskap om livet som vi ikke kan finne ut av ved å se på omverdenen?*
Ja, siden Gud har laget verden og vet alt om den, så kan han fortelle om det i boken sin.

Testresultatet:

Det henger sammen at Bibelen kan være Guds bok til menneskene. La Bibelen passere den første bøtta.

Hold Bibelen over den andre bøtta.

B) Stemmer det med virkeligheten at Bibelen er boken fra Gud? Gang på gang har noen påstått at Bibelen er full av myter. For å sjekke det må vi spørre om det som står i Bibelen stemmer med virkeligheten? La oss se på påstandene:

- «Byen Ninive fantes aldri i virkeligheten»
På 1900-tallet var det en som gravde der Ninive etter sigende skulle være, og fant ...Ninive! (*1)
- «Pontius Pilatus er bare et påfunn»
Det ble i 1961 funnet en stein med en innskrift som beviste at han fantes og regjerte slik det står om i Bibelen (*3).
- «Universet har alltid eksistert»
På 1960 tallet ble det bekreftet (ved Arno Penzias) at universet hadde en begynnelse – nettopp slik det står om i Bibelen (*4).

Testresultatet:

Bevise for at det som står i Bibelen stemmer med virkeligheten er mange! Bibelen kan også passere bøtte nr to.

Hold Bibelen over den tredje bøtta.

C) Fungerer det at Bibelen er boken fra Gud?

Bibelen er en bok som er full av anvisninger for livet. Ser man på land som har tatt til seg bibelske prinsipper (for eksempel Sør Korea som var lutfattig før det kom en stor kristen vekkelse i det forrige århundre), ser man at både samfunnet og økonomien blir bedre. Land som ikke tar dette innover seg viser at det motsatte også er sant (*5). Et annet eksempel er Sveits som i utgangspunktet kun hadde gress og fjell. Men Calvin med flere lærte folket en bibelsk levemåte. Sveits ble forandret gjennom dette og er nå et av landene i verden med de beste levevilkårene (*6). Fortell gjerne litt om hvordan Bibelen fungerer i ditt liv også.

Testresultatet:

Bibelen fungerer og kan være Guds bok til menneskene. La Bibelen også passere den tredje bøtta.

Bibelrebus:

- Del gruppen opp i små lag bestående av to til tre personer.
- Hvert lag trenger en bibel, en penn og et rebusark (rebusarket lager du selv).
- Tweenene skal slå opp ulike bibelvers der en gjenstand blir nevnt (for eksempel: Hebr:4,12 der et sverd nevnes).
- De skal så finne tilsvarende gjenstand (for eksempel et lekesverd) i rommet de befinner seg i.
- På gjenstanden fester du en bokstav, som de fyller inn på et rebusark (se eksempel).
- For hver gjenstand de finner i rommet vil de kunne fylle inn en ny bokstav. Disse blir til slutt et løsningsord.
- Det laget som først har funnet alle gjenstandene og bokstavene i ordet, har vunnet.

Bokstav	Gjenstand	Bibelvers
G	SVERD	Hebreerbrevet 4.12
U	SLEGG	Jeremias bok 23.29
D	LYKT	Salme 119.105
S	GULL + HONNING	Salme 19.10 - 12
O	STI	Salme 119.9
R	HUS	Matteus evangeliet 7. 24 - 25
D	HENNESKE - DUKKE	Johannes evangeliet 1.14

Kan Gud alt?

Episode 6.

Kan Gud skape en stein som er så stor at han ikke kan løfte den selv? Kan Gud kan lage runde trekanter? Mister Gud sin allmakt fordi han ikke kan stjele sin egen sko? Vi ønsker å vise at Gud har bundet seg til sin karakter, til den han er. I vår verden er en ting en ting, og ikke det motsatte, samtidig. Men Gud er også overnaturlig. Så når han vil, gjør han ting som i utgangspunktet er umulig i det naturlige. (Lukas 1.34-37). Han kan gå på vannet eller å vekke døde!

1. Samtaletid:

- *Hvordan kan det noen ganger være spørsmålet som er problemet og ikke svaret?*
Spørsmålet fungerer ikke, det er ikke logisk som spørsmålet: «Hvorfor er $2 + 2 = 5$?»
- *Hva ble sagt i filmen om hva Gud ikke kan? Gjøre godt om til ondt, lyve, gjøre feil, ta sitt eget liv.*
Gud kan ikke gjøre dette fordi det går i mot hans natur. Han er ikke slik, derfor kan han det ikke.
- *Viggo og Chris påstod at det var bra at Gud ikke kan disse tingene – hvorfor?*
Vi kan være trygge på at Gud ikke forandrer seg.
- *Hva kan det bety når Viggo og Chris sier at Gud er overnaturlig?*
Det går an for Gud å gjøre noe som er umulig for oss mennesker, siden han ikke bare opererer i det naturlige men også i det som er utenfor det naturlige. Han kan for eksempel gå på vannet, lage mye ut av lite, få døde til å leve igjen og helbrede uhelbredelig sykdom.

2. Fordypning:

Alle sitter hver for seg med et ark og en penn i noen minutter. La de skrive ned inntil tre ting de skulle ønske Gud kunne gjøre for seg, noen de kjenner eller for verden.

Kom sammen igjen. De som har lyst kan dele det de har skrevet på lappen. Snakk litt sammen om dette er noe dere tror Gud kan og vil gjøre. Ta litt tid mot slutten og be sammen. Legg gjerne ønskelappene i en kurv og be en enkel bønn for alle ønskene.

3. Aktivitet:

«Førstemann til 50!»

- Lag en liste med 50 spørsmål der du har fasiten. Disse kan være fra Bibelen, men også andre typer spørsmål. Om spørsmålene er fra Bibelen, så benytt anledningen til å fokusere på ting som Bibelen sier at Gud kan og ikke kan.
- Hvert spørsmål nummereres og henges opp i lokalet, i tilfeldig rekkefølge.
- Del gruppen opp i små lag bestående av to til tre personer.
- La hvert lag finne en felles lyd (dyrelyder eller lignende) de vil bruke for å kalle laget sammen, når noen på laget har funnet det spørsmålet de leter etter.
- Før lagene starter, kaster de en terning og får tallet på det spørsmålet de skal begynne med.
- Når alle lagene har kastet gir du startsignal og leken er i gang.
Lagene begynner å lete etter sitt spørsmål tilsvarende tallet på terningen.
- Når laget mener de har svaret på spørsmålet går de tilbake til deg og sjekker om det stemmer.
- Er svaret rett får de kaste terningen på nytt. Tallet de da får på terningen plusses på det tallet de til enhver tid har. Det nye tallet de da får skal de nå lete etter.
- Er svaret feil går de ett tall tilbake fra forrige spørsmål og må lete etter det- og svare rett på det, for å få kaste terningen igjen, og gå videre mot 50.
- Slik går det helt til et lag når frem til spørsmål nr. 50, og det første laget som kommer til 50 har vunnet! (Ha gjerne en premie klar til dette laget).

Hvorfor fikk vi fri vilje?!

Episode 7.

Noen tror at alt har utviklet seg av seg selv og fra ingenting. I så fall er vi mennesker ikke mer enn en avansert maskin. Dette får drastiske følger; Vi mister ikke bare vår verdi men også vår frie vilje, siden vi bare automatisk gjør det som de kjemiske prosessene i hjernen vår forteller at vi skal gjøre. At dette skal være sant er det ingen som kan leve med. Ikke minst rettssystemet som må straffe dem som har forbrutt seg mot en moralsk standard.

1. Samtaletid:

- *Den som mangler fri vilje, mangler også noe annet. Hva?*
Ekte kjærlighet! På samme måte som vi mennesker ikke kan leve på en «programmert» kjærlighet, vil heller ikke Gud programmere oss til å gjøre kun det han vil. Vi måtte simpelthen ha muligheten til å velge. Den frie viljen er også grunnen til at det er så mye lidelse i verden.
- *Husker dere noen av de valgene Viggo og Chris snakket om? Hva tenker dere?*
Hvordan kle seg, hvordan håndtere baktalelse, dårlig eller god humor og dårlig eller godt språk. Hvordan håndtere trolldom og magi.
- *Må vi velge det Gud vil og det Bibelen anbefaler?*
Nei, vi MÅ ingen ting. Det er jo hele poenget med fri vilje; Vi mennesker er ikke maskiner som må gjøre det programmereren sier. Når det gjelder viljen vår, er vi vår egen herre.

2. Fordypning:

La alle sitte hver for seg med et ark og en penn i noen minutter. På arket har du skrevet en oppgave de kan gjøre. Om de ikke vil gjøre oppgaven holder de seg bare i ro og tenker litt på det de har sett på filmen.

Sett gjerne på litt rolig musikk mens dere gjør dette. Oppgaven kan være slik:

- *Tenk på noen valg du har tatt der du vet at du valgte galt. For eksempel at du stjal, løy, ble med og mobbet en annen eller du tenkte dårlige tanker om deg selv, eller lignende.*
- *Hva kan du gjøre for å unngå å ta slike dårlige og ukloke valg i fremtiden? Skriv ned noen ideer til hvordan du kan bruke din frie vilje til å skape gode hendelser rundt deg og i deg selv.*

Det er ikke meningen at det som nå står på arket skal deles med andre. Poenget med oppgaven er å tenke på egenhånd og ta noen avgjørelser av egen fri vilje. Fortell at de gjerne kan brette arket sammen og legge det i lommen og ta vare på det på et sted bare de vet om. Minn dem også på at de en gang i blant kan ta arket frem å titte på det og se om de følger rådene de har gitt seg selv.

3. Aktivitet:

Bønneposter

Det oppleves ofte godt å kunne gjøre noe konkret med gale valg en selv eller andre har tatt. Noen trenger bekreftelse på Guds kjærlighet og andre trenger tilgivelse. Ha gjerne noe rolig musikk på.

- **Korspost:** Sett opp et trekors, legg noen Post-it-lapper, penner og tegnestifter ved korset. Legg også noen knyttenevestore steiner der, nok til at alle kan ta en hver; samt noen gummistrikker. På lappene kan de skrive det som de ønsker å be om tilgivelse for. De bretter lappen sammen og setter den fast på korset med en tegnestift som et symbol på at Jesus døde for alle våre synder. Man kan også skrive på en lapp noen tunge og vanskelige ting man «bærer» på i tankene og følelsene sine. Pakk de rundt en stein og sett en strikk rundt. Legg steinen ved foten av korset og tenk på at Jesus også bar med seg alt det tunge vi bærer på, opp på korset.

- **Bibelversblomster:** Lag klar en del bibelvers skrevet på papirblomster med kronbladene brettet inn over verset. La versene handle om Guds kjærlighet og tilgivelse samt utfordringer til å velge det gode. Lag minst en til hver; gjerne flere. Fyll en fin bolle med vann. Når de tar en slik blomst og legger den forsiktig på vannet med kronbladene opp, vil blomsten folde seg ut og man kan lese bibelverset som er skrevet i blomstens sentrum.

- **Samtale /bli bedt for:** Sett av en krok eller noen stoler i sirkel der man kan komme om man vil prate om noe eller bli bedt for; eller begge deler. La en eller to ledere sitte der og ta imot dem.

Hva hvis jeg tviler?

Episode 8.

En amerikansk undersøkelse gjort av Search- Institute (*6) viser at 70 – 90 % av barn og ungdom forlater troen før de blir voksne. En av årsakene til dette er at de møter vanskelige argumenter mot den kristne troen og mangler gode svar når de blir stilt til veggs. Vi har gitt gode grunner for at det finnes en Gud og at Bibelen er en fornuftig bok, men vi ønsker likevel å vise at det er lov å tvile, være skeptisk og å stille spørsmål. En behøver ikke være redd for at Gud skal bli borte mens vi jobber med tvilen og spørsmålene. Akkurat som sola ikke blir borte blir ikke Gud borte om vi ikke klarer å tro at han finnes.

1. Samtaletid:

- *Hva kan du gjøre om noen stiller deg et vanskelig spørsmål som du ikke klarer å svare på?*
Vær ærlig å si at du ikke vet. Du kan også tilby deg å undersøke saken til en annen gang.
- *Hva synes du om hvordan Jesus svarte på vanskelige spørsmål?*
Åpne opp for at gruppen kan undre seg over Jesu måte å håndtere vanskelige spørsmål på.
- *Hva kan du gjøre om noen stiller spørsmål bare for å tulle med deg eller sette deg fast?*
Du behøver ikke føle noe ansvar for å svare disse veldig godt eller prøve å vinne diskusjonen.
- *Hva kan du gjøre når folk spør fordi de virkelig trenger et svar?*
Svar ærlig så langt du kan eller undersøk det du ikke vet svaret på..
- *Hva om du begynner å tvile på det du trodde før?*
Det er ikke farlig å tvile men gjør noe med det! Undersøk, og ikke vent med å kontakte noen som kan hjelpe deg å finne ut mer.
- *Hva kan det bety at det ikke er du som skal bære Gud men at Gud bærer deg?*
Gud er ikke avhengig av ditt forsvar og i tillegg er Han sterk nok til å hjelpe deg med alt.
- *Hvorfor blir ikke Gud borte om vi tviler på at han finnes?*
Guds eksistens kommer ikke an på om vi tror det eller ei.

2. Fordypning & Aktivitet:

Vippepunkt

Du trenger en lang planke og en vedkubbe eller lignende. Legg planken oppå vedkubben. Vedkubben skal ligge akkurat midt under. La en av lederne, gjerne den største, stille seg på den ene enden av planken. Hvor mange tweens må til i den andre enden for å få planken til å vippe? Alle har et vippepunkt inni seg – et punkt hvor de skifter mening eller begynner å tro på noe annet.

- *Hva skal til for å få deg til å skifte mening?*
- *Hva skal til for at du skal tro på Jesus?*
- *Hva tenker du om store og vanskelige spørsmål? Må vi ha svar for å ha tillitt til det som står i Bibelen?*

Gjør den samme aktiviteten en gang til men flytt vippepunktet lengre til den ene siden. Plasser lederen på den korte enden. Hvor mange skal til på den andre enden for å få planken til å vippe nå?

- *Når vi ber til Gud, flyttes vippepunktet inni oss.*
- *Den Hellige Ånd kan hjelpe oss til å komme videre fra tvil til tro.*

3. Mer fordypning:

Tweensene skriver ned på lapper saker de synes er vanskelig å forstå eller tro på i Bibelen eller i kirken (det må være frivillig å skrive slike lapper). Samle lappene i en bolle. Sett dere i en sirkel og les lappene høyt. Samtal om hva dere tenker om sakene og vær mer opptatt av samtalen og undringen enn å gi kjappe svar. Har du som leder gode svar så vær frimodig. Men åpne for samtale også om dine svar. Avslutt gjerne en slik samtalesekvens med bønn der dere legger spørsmålene fram for Gud og ber om hans fred mens dere fortsetter å lete etter svar. Les Fil. 4, 6–7 og Mat. 7,7 sammen.

Enten «Ja!» eller «Nei!», bare ikke et «Kanskje»!

Episode 9.

Jesus var tydelig på at alle mennesker må forholde seg til ham og hans ord. Dette er noe ingen kan være nøytrale i forhold til. Når Jesus sier «Følg meg» gjelder det alle mennesker, og det holder ikke med bare et «kanskje», «vi får se», «vet ikke helt, jeg» eller lignende. Her må det bli et enten eller. Begge svar er gyldige men de bør være jobbet grundig med.

Bibelen er i alle fall tydelig på at Jesus ikke dro på det og sa et «kanskje» da han skulle velge oss.

1. Samtaletid:

- *Hvorfor er "kanskje" et generelt dårlig svar slik Viggo og Chris påstår?*
Det er en måte å unngå å ta stilling på, være nøytral til noe som er viktig å tenke igjennom.
- *Hva gjorde mest inntrykk fra Viggo og Chris sine egne historier om deres «Ja!» til Jesus?*
Her kan de gjerne plukke ut EN ting hver fra Viggo og Chris sine vitnesbyrd.
- *Hva betyr det å følge Jesus?*
Da Jesus sa dette til folk som levde den gangen mente han at de skulle leve slik han gjorde og si det han sa. I dag kan det bety å ta vare på en som trenger hjelp i klassen eller å slutte med å se på dårlige ting på nettet.
- *Hva skal til for at du vil si «ja» når Jesus sier «Følg meg!»?*
- *Er det noen her som ønsker å begynne å følge Jesus i dag?*
OBS! Pass på at det ikke blir et press til å si «ja».
- *Er Jesu utfordring om å følge han noe alle behøver å tenke over? Hvorfor – hvorfor ikke?*
Ja, Jesus henvender seg til alle mennesker uansett tidsepoke, nasjonalitet, religion osv. Gud finnes i virkeligheten. Bibelen er hans bok og Jesus er Guds sønn. Det han sier er ikke relativt, det er noe alle må forholde seg til enten nå eller siden.

2. Fordypning:

Tenketank

Alle setter seg hver for seg og jobber litt med Jesu spørsmål «Følg meg!». Om de ikke ønsker å være med, kan de bruke alenetiden til å tenke på hva de synes om filmen og om samtalen etterpå.

Grppesamtale

Hva ville jeg ha gjort om jeg levde på Jesu tid og han utfordret meg til å følge ham som en disippel?

- Hva er en disippel?
- Hva vil det si å følge Jesus i hverdagen?
- Hvordan kan dere hjelpe hverandre med å følge Jesus i hverdagen?

3. Aktivitet:

Påskevandring: (Av Jorunn Singstad Djupvik. Hentet fra Btweens 7 – andaktsopplegg for tweens fra Bibelleseringen)

- Det er fint å kunne bruke et stort forsamlingsrom eller et kirkerom til denne vandringen.
- Gjør klar og sett opp postene rundt omkring i lokalet før barna kommer.
- Dere trenger: Tau, en stor pute, et lærbelte eller en ridepisk, et ark påtegnet en blink, plastsekker, en krone flettet av tornekvister, to tykke planker – en kort og en lang, festet samme til et kors, hammer og kraftige spiker, en kirkegård eller en gravstein lagd av papp.
- Deltakerne går rolig fra post til post. Er dere mange, kan dere dele inn i grupper. Da er det fint hvis det står en voksen på hver post.
- De små samlingene mot slutten av hver post med skriftlesning og samtale er viktige. Ikke stress men pass på at det ikke blir for lenge på hver post da det er mange poster. Anbefalt tid på hver post er ca. 5 min.

Se poster neste side..

Post 1

Bruk tau og bind hendene bak på ryggen på hverandre.

- La deltakerne sette seg i en ring på golvet.
- Hvordan føles det å bli bundet?
- Les Mark 15,1–5

Post 2

Ha et lærbelte eller en ridepisk og en stor pute på denne posten.

- La barna slå så hardt de kan med belte eller pisk på puta. Når alle har gjort det setter de seg rolig ned i en ring på golvet.
- Tenk dere at puta var ryggen på et menneske...
- Les Mark 15,6–15

Post 3

La det ligge en krone flettet av tornekvister på denne posten.

- La deltakerne sette seg i en ring og hver enkelt prøver å ha krona på hodet. Spør: Hvordan føltes det?
- Tenk hvis noen trykker denne hardt nedover hodet ditt.
- Les Mark 15,16–18

Post 4

Heng et ark på veggen med en påtegnet blink og dekk vegg og gulv med plast.

- La barna prøve å spytte på blink. Alle setter seg etterpå.
- Tenk dere at blinken var Jesu ansikt... Jesus hadde nå tornekrone trykket ned på hodet sitt.
- Les Mark 15,19–20

Post 5

Ha et kors laget av to tykke planker på denne posten.

- La deltakerne prøve å løfte på korset og bære det bortover.
- Tenk dere at ryggen er full av sår etter piskeslag og at du bærer korset.
- Les fra Mark 20b–22

Post 6

Lag et enkelt trekors. Ha et par hammere og en del kraftige spiker klare. La deltakerne bruke hammeren og slå en spiker inn i korset.

- La dem sette seg ned på gulvet i en ring.
- Tenk dere at spikeren gikk gjennom en menneskehånd eller en menneskefot...
- Les Mark 15,24–47

Post 7

Hvis dere er i nærheten av en kirkegård kan dere gjerne gå dit. Hvis ikke, bruk en gravstein i papp på denne posten.

- Tenk dere at dere skulle plante blomster på grava til en kjær person. Når dere kom fram var grava tom. Dere fant bare et åpent hull på gravstedet.
- Les Mark 16,1–14

Avrund med å lese Jes 53,1–6

- Tenk alt dette gikk Jesus gjennom for vår skyld, for å betale for alt det vonde som bor i denne verden. Alle våre svik, våre løgner, vår egoisme og alle våre nederlag; alt det vonde vi bærer på tok han med seg opp på korset. Og han seiret over det vonde, en gang for alle.
- «Straffen lå på ham og vi fikk fred. Ved hans sår ble vi helbredet».
- Spør: Hva gjorde sterkest inntrykk på dere i løpet av denne påskevandringen?
- Avslutt med POPCORNØNN, der alle ber en liten setning hver.

Fotnoter:

- (1) Sir Austen Henry Layard 1847 <http://mcadams.posc.mu.edu/txt/ah/layard/>
- (2) Funnet ved Dr Antonio Frova mens han utgravde et gammelt stadion som Herod lot bygge i ca år 30e.Kr.
- (3) Arno Penzias fikk Nobelpris for at han oppdaget at «støyet» fra universets begynnelses fortsatt kunne måles. Dette tyder på at universet hadde en start. <http://hyperphysics.phy-astr.gsu.edu/hbase/astro/penwil.html>
- (4) «The book that made your world» ved Vishal Magalwadi, side 216 (2011)
- (5) «How should we then live» ved Francis Schaeffer, side 106 (1976)
<http://scholarship.rollins.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1001&context=mls>